

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr. belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetéseknek árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr. fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Szekelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld” kiadó-hivatala.

Üdvözljük a nemzet napszámait!

Kézdí-Vásárhely, 1887. okt. 19.

Háromszékmegye általános tanítótestülete holnap és holnapután városunkban tartja az évi közgyűlést; ez alkalomból üdvözljük a nemzet napszámait, üdvözljük Háromszékmegye tanítóit, kik jelen esetben városunkat választották ki munkásságuk, működésük színteréül; kik a társadalomnak, önmaguknak, Istennek és hazának mintegy be akarnak számolni, hogy a múlt évi közgyűlés óta mekkora tért hódítottak meg a sötétség birodalmából s adtak át a vi-

lágosság országának, az erkölcsiség világának.

Üdvözljük őket, kikre nézve Brougham híres angol államférfi kimondta az angol törvényhozók zajos helyeslése között, hogy: „A falusi tanító »abc«-je nagyobb hatalom a katonák szuronyánál s halált okádó ágyu-óriásainál, mert nem a halálnak, hanem az életnek szerzi a diadalt, a győzelmet.”

Legyenek üdvözölve ők, kik egyeseknek és a társadalomnak előítéleteivel, közönyösségével szemben küzdenek, hogy legyen a nép művelt, erkölcsös, egészséges és vagyonos; kik világítanak, hogy mások lássanak, s a világítás közben önmaguk életének fáklyája hamvad el; kik a legnagyobb művészek, mert embert képeznek, hogy azok igazán legyenek a termelés remekei.

Üdvözljük őket, kik hazánknak a legnagyobb szolgálatot teszik, mivel honfiakat nevelnek s ezeknek kezébe a modern állam legerősebb, legbiztosabb fegyverét adják: a műveltséget; műveltséget a nép egyetemének, erkölcsi erőt a nemzetnek. Mert bármit beszéljen akárki, a népnevelés fog mindig azon széles basis maradni, melyre a magyar állameszme legbiztosabban helyezhető.

Városunk polgársága minden alkalommal bebizonyította, hogy tud lelkesülni, s tud, ha szükség van rá még áldozni is azért, a mi jó, nemes, szent és igaz. Most

áldozatról nincsen szó, szükség sincsen rá; vendégszeretet polgárságunkból sohasem hiányzott. Ezekre hívni fel a figyelmet, ezekre buzdítani polgárainkat, sértés volna.

Másra akarjuk felhívni a figyelmet, s ez az: mutasson városunk polgársága a háromszékmegyei tanítótestület közgyűlése iránt fokozott érdeklődést; jelenjék meg a gyűlésen, melyen a szülők jelenléte végtelenül fontos, s így nagyon ohajtandó; hallgassa meg azok működését, kikre legfőbb kincseinket, gyermekeinket bizzuk; bizzuk azon meggyőződéssel, hogy az iskola mindent elkövet, hogy a gyermekből a hazának, egyháznak és társadalomnak igazi fiakat nevel.

Mutassanak polgártársaink, mint eddig, ez alkalommal is érdeklődést a tanügy iránt, mert az nem a tanítók ügye csak, az édes mindnyájunké; az a nemzet ügye, s a mely mértékben karolják fel ez ügyet, oly mértékben lesz boldog édes hazánk s benne kedves városunk. Ma már, a gőzzel utazás és villámmal írás korszakában, a nemzet kezében a legbiztosabb fegyver a kultúra; ezt kell megszerezni, ezt kell elsajátítani, s a kik ezt kezünkbe adják, azokat fogadjuk lelkesültséggel. Önmagunkat becsüljük meg vele.

Üdvözljük a nemzet napszámait!

Cato.

A „Szekelyföld” tárczája.

Az írókról.

Minden időnek megvan a maga fegyvere, melynek helyes használata ha nem is győzelmet, de sikeres önvédelmet biztosít. Mondhatjuk, hogy van a jelen századnak is, csak hogy ez nem gyilkos, mint volt a lovagkorban, hanem a léleknek szabad nyilvánulása: a sajtó. Hajdan az volt a derék legény, ki a szabályát ügyesen forgatta; ma a szellemharcos, az író a babér, ha csúsz és tartalmi súlylál dolgozik.

Meg is gyűlt a papírnak a dolga! Nem azon papírnak, melyet ma a börtönzárak evangéliumának tartanak, mi oly sok rossznak kuforrása, hanem a simpla papírnak, melynek ma korszakát éljük.

Bizony sokat szenved a papír hol tölem, hol sok mástól. Ezen maga a betűszedő sem csodálkozik, kinek olykor ortografiai jelekből is kell valamit kisútni, mert ma író-dus, de író-bus világot élünk.

No de a hatadás tüzöket is teremt; ezért kisebb-nagyobb mértékben megvan az érdelem mindeniknek. Ki a hatalom érdekében csak egy parányit is tehet, az igazi fia a haladásnak, drágán örvölt kincse a hazának.

Különböznünk jöjünk közelebb. Miért írnak az írók? Az írók többféle okból írnak, miért is külön-külön osztályokhoz tartoznak.

A mint különböznek az emberek érzelmei,

hajlamai, úgy az írókat is más és más ok vezeti a tollforgatásra.

Némelyik ír hiuságból, azért talán, hogy beszéltesse magáról, hogy mindig halljon valami olyant, a mi talán másokban nem fordul elő. Ez a nemes versenynek egy alárendelt, de meg nem engedett faja, mit egészében elítélni nem lehet. Mert jól lehet, hogy ez az ambícióznak erősebb nyilvánulása, de a lelkesedést, érdeklődést ez teremti meg; vágyat önt az emberbe, érezteti vele, hogy szerepkörre van teremtve, mely után ha tisztultak gondolatai és érzelmeinek, tapasztalatainak komoly irányt adhat, olyanná lesz, mint a ki csendes homályban nem élheti napjait.

Ez az írói kezdetnek lüktető ereje; e nélkül a genialis ész is eltörpül s lesz nyugodt, mint a melylyel a restek szoktak takarózni.

Hiuság!...

Mit is mond a napi jelenetek könyve?

Peczek Demeter találkozik barátjával, kit meglepő szerencsében részesít.

— Gratulálok pajtás; a ma közölt cikk valóban sikerült, szép tehetségre vall.

A philloxerát a boldogság fojtogatta bár, de mégis egy kis szerénységet erőszakolt magára.

— Nagyon is egyszerű, barátom.

— No nem! igazán örvendek... Egy számot ebből Terike nagysámnak küldünk, remélhetőleg ez neked ott nagy respektust fog szerezni.

A philloxera, kit az egész városban e hízogó néven ismertek, egy kövér trabukóra gyújtott s utját hazafelé vette.

Volt is ám dolga magával! Egész öntelten haladt végig a trotoáron, hol büszkén tekintgetett ide-oda, vajjon kik érdeklődnek iránta.

Ezalatt Peczek nevű barátja gondolatokba merült, hogy a jövő számára miről is írjon egy cikket. Nagyon hitte, hogy Erzsike előtt tetszést csak így vihath ki magának. Ő azon kiadásából való a szépeknek, — gondolta magában — kik minden nemes dolog iránt melegen érdeklődtek; azért csak ilyenféle dolgokkal lehet körülötmézni; no és aztán a philloxerát tartja velem szemben szellemdusabbnak!...

Ime, a hiuság többszörös ok arra nézve, hogy az akarat tettekre hevüljön, hogy a toll hí és vigasztaló barátja legyen az embernek.

Paradoxon állítás ugyan, de mégis meg kell vallanunk, hogy ezen osztályhoz ritkán tartozik egy nő. Bölesen átérti a helyzetet, mi szüntelen azt mondja, hogy más téren biztosabb a cél, teljesebb az eredmény, mégis szenvedélylyel tör előre. Van is oka a fűzfapöt fújni, legkivált ha még az élet csalódásai sem fékezték meg. Azonban valljuk meg, hogy akárhány kiválik, báraztmondják, hogy a valódi író szoknyában nem jelentkezik. Vannak női alakok, kik magásra tudtak emelkedni, a nélkül, hogy Icarusi szárnyak módjára a legmagasabb költői sphaerából a legközöségsébb élet esemé-

Az igazságügyminiszterium munkaprogrammja. A telekkönyvi betétek szerkesztését tárgyzó utasításnak előadói tervezete elkészült. Mihelyt az utasítás teljesen készen lesz, lehetőleg már január 1-én, a pestvidéki telekkönyvi hatóságnál meg fogják kezdeni a betétek szerkesztését. Az ekként begyakorlandó személyzet azután több telekkönyvi hatósághoz fog beosztatni, a hol folytatják az újabb személyzet betanítását. Ez által biztosítva lesz, hogy a nagyfontosságú reform országsszerte egyöntetűen hajtatik végre.

Az igazságügyminiszterium munkaprogrammából még a következőket említjük fel: Az öröklési jogról szóló, újabb ismét átvizsgált törvényjavaslat tárgyalását az igazságügyi bizottság még ez év folyamán megkezdheti. Az öröklési jog életbeléptetésére vonatkozó javaslat szintén munkába vétetett már. Az életbeléptetési javaslatban a kormány felhatalmazást fog kérni, hogy az új öröklési eljárást rendeleti úton szabályozza s ez eljárás tervezetét időközben szintén elkészíttesse. A bűnvádi eljárásra vonatkozó javaslat készen van és pár hónap múlva a kimerítő indoklás is be lesz fejezve. A javaslatot még egy enquete fogja előbb tárgyalni és csak azután kerül — a második ülészakban — a törvényhozás elé. Az igazságügyminiszterium, a bűnvádi eljárás rendelkezéseire való tekintettel, elő fogja készíteni az új bírói szervezetre és a királyi táblák decentralizációjára vonatkozó javaslatokat, hogy ezeket a bűnvádi eljárással egyidejűleg életbe lehessen léptetni.

Ezután a szóbeliség közvetlenség elvein alapuló polgári perrendtartás megalkotására kerül a sor. — Továbbá elő fog készíttetni és elküldöztetni főbb részekben előterjesztetni a magánjogi törvényjavaslat többi része. A

nyeiinek tengerébe zuhantak volna. Ott van a többek között Madame de Staël, George Sand, Madame Adam, Carmen Sylvia, nálunk B. Bajza Lénke, Büttner Lina stb.; igazi írói lelket árulnak el.

Ez bőven elég ahhoz, hogy a nő elhitesse magával képességeit, hogy tudatára keljen annak, hogy előtte a magasabb haladás utja nincs elzárva.

A hiuságnak egyik kiadása a dicsvág, mi annyiban különbözik az előbbtől, hogy ez a jövő, az pedig kizárólag a jelenre vonatkozik. Azért a ki dicsvágból ír, az egyszersmind az utókornak is akar tetszeni. Ezért ezek igen szépen el tudják rejteni a léleknek vágyait; a legnagyobb dicsvágyat oly módon adják elő, hogy őket fölismereni nem lehet. Ezen részéhez az íróknak több híres, klasszikus férfi tartozik, u. m. Goethe, Schiller, Petőfi és Heine. Meglátszik műveiken a gyengesség, mit közönségesen — nehogy félreértés történjék — úgy neveznek: dicsvág.

A léleknek ezen kétféle nyilvánulása teremtette az irodalmat. Ez ismertette meg a törekvést céljával, ez adott okot az embernek arra, hogy munkálkodjék; ez szarkalt és foglalkoztatott minden tehetségsébb, érzékenyebb lelket.

De ugyan kit is ne kötne le enje, kit ne foglalkoztatna a belvilág, melyet az ember

kötelmi jogot tárgyzó rész még e télfolytán enygete elé kerül és a családi jogról szóló tervezet is munkába vétetett. — Az új ügyvédi rendtartásra vonatkozó előadói tervezet az ügyvédi kamaráknak közelebről megküldetik és ezek véleményei alapján a törvényjavaslat végleges szövege lehető gyorsan meg fog állapittatni. — A munkaprogramba az igazságügyminiszterium fölvetette még a bírói fegyelmi törvények újabb szabályozását s egy már legközelebb benyújtandó törvényjavaslatot, mely a felső bíróságoknál levő hátrálékok apasztása és az ügymenet gyorsítása érdekében szükséges intézkedésekről szól.

Mindezekből látszik, hogy a jelen országgyűlés az igazságügyi kormányra nézve is a szó szoros értelmében a munka országgyűlése. A többi ressortok szintén a fontos javaslatok egész sorozatát készíté elő a törvényhozás számára és ha különbözetek — meg nem zavarják a munkaidőt, a jelen országgyűlés valóban a leghasznosabbak közé fog tartozni.

SZEMLE.

Az országgyűlési szabadelvű-párt okt. 16-án délután 6 órakor értekezletet tartott. Vízso-ly Gusztáv elnök megnyitván az értekezle- tet, Orczy Réla br. mint belügyminiszter be- jelentti, hogy a somogyi főispán levele tár- gyában beadott két interpellációra a követ- kező napi ülésben fog válaszolni. Ezután tárgyalás alá vétetett a felirati javaslat, mely általánosságban észrevétel nélkül el- fogadtatván, annak szerzőjét, F. A. L. Miksát, az értekezlet megéljenzte. A részletes tár- gyalásnál szóba hozatván, hogy a válasz- feliratrak az igazságügyi reformokra vonat- kozó pontja némi félreértésekre szolgáltat- hatna alkalmat: az előadó felvilágosítása után ugyanő bizatott meg azzal, hogy ezen pont szabatos tétele végett módosítást ter- jeszsen elő. A javaslat többi részlete észre- vétel nélkül helyesléssel elfogadtatott.

Az orosz-török megégyezés a bolgár kérdés- ben teljesen romba dönt. Ez az értelem a Reuter-ügynökség konstantinápolyi sürgö- nyének. Az orosz diplomácia arra számított, hogy ha a legutóbbi török javaslatok egy- részét elfogadja, akkor ezzel már biztosította a maga javára a porta állásfogl- alását, de a reményében nagyon csalódott. A porta Oroszországgal szemben ép. úgy járt el, mint annak idején — s épen Orosz- ország ösztökélésére — eljárt volt Angliával az egyiptomi konvenczió ügyében. A mint akkor Oroszország és Franciaország jó ta- nácsokkal és felvilágosításokkal szolgáltak, melyek felnyitották a porta szemét, hogy az egyezmény elfogadásával minő jogokról mond le Egyiptomot illetőleg, úgy viszont-

szolgálat fejében bizonyos más hatalmak most figyelmeztették a portát, hogy Orosz- ország előnyére mily rossz pozícióba helyezi magát a bolgárokkal szemben. Különben is a porta minden eddigi lépésén meglátszott, hogy huzni-halasztani akarja az ügyet, a mig a bolgár választások el nem dőltek, a mig a friedrichsruhei találkozás iránt tájéko- zást nem nyert. A bolgár választások ered- ménye köztudomású dolog; a mi ez utóbbi tájékoztatást illeti, arra nézve jellemző fel- világosítást nyújt a Salisbury-kabinet által inspirált „Morning Post”, azt jelentvén, hogy Bismarck herczeg a bolgár kérdésben oly álláspontot foglalt el, a melynek értelmén azon esetre, ha Oroszország politikája ére- lyesebb magatartásúvá lenne, akkor a szövetséges hatalom — talán Anglia is — in- tézzen jegyzéket Oroszországhoz és szöfít- sák fel, hogy formulázza szándékait s jár- jon egy el, hogy ez a kérdés ne tenyegesse folyton Európá békéjét. A jegyzék azt is ja- vasolná, hogy a bolgár kérdést európai kon- ferencia intézze el.

Hogy e viszonyok között nem válnék az orosz politika kárára, ha a császár találkoznék a német császárral, — a minek valószínű voltát hirdeti egy távirat — az bizonyos, de még bizonyosabb az, hogy az utóbbi idők tapasztalatai után e hír hívókra nem igen talál.

Clement metropolita Ferdinánd fejedelemnél. Szofiából nagyérdékű távirati jelentés érke- zett, mely szerint Clement szofiái metropo- lita kihallgatásra jelentkezett Ferdinánd fe- jedelemnél, hogy őt hűségéről biztosítsa.

Clement metropolita ismert alakja a bol- gár politikai világban. Nem szorul külön be- mutatásra. Tudja róla mindenki, hogy a muszka törekvések egyik legexponáltabb hordnoka Bolgárországban. Mikor Ferdinánd fejedelem bevonult Szofiaba aug. 20-án, a székesegyházban Clement metropolita mon- dota az egyházi beszédet, és kinos feltűnést keltve kihívóan figyelmeztette a fejedelmet a hálára, melylyel Bolgárország Oroszorszá- gnak tartozik. Azóta is Clement metropolita volt a központja az orosz üzemeknek, úgy szólván a panslav politika képviselője Bul- gáriában. Hogy most egyszerre eszerben hagy- ta volna eddigi politikai bibliját, azt hinni ellenkeznek minden valószínűséggel. Sokkal közelebb fekszik a föltevés, hogy a választá- sok után, a melynek eredménye zálogul lát- szik szolgálni arra nézve, hogy Ferdinánd fejedelem uralkodása talán még sem lesz egés- zen pünköszt királyság, az óvatoss metropo- lita hasznosnak látta fölhangyni eddigi demo- stráló magatartásával és legalább szinleg megbékélni azokkal, a kiknél a hatalom és a kincstár kulosa van. Radoslavov ügyesebb volt; ő már a választások előtt elment Ca- nossába és biztosította a fejedelmet hűségéről. Ha őszinte volna ez a dupla megtérés, nagy nyereséget kellene látni benne Ferdi- nánd fejedelemre nézve. De bár attól lehet tartani, hogy titkos ellenség lett eddigi nyílt ellenségéből, ez a változás mindenesetre bi- zonyít annyit, hogy a választások eredménye

magában Bulgáriában is mély benyomást gyakorolt.

Lengyelország helyreállításának kérdésével foglalkozik a német „Kreuzzeitung.” Az orosz „Svet” ellen polemizálva hangsúlyoz- za, hogy a porosz-lengyel tartományok siet- tetett germanizálása arra vall, hogy a német intéző körök Lengyelország új életre kelté- sét nem tartják kizártnak az eshetőségek sorából. A központi Lengyelország oroszosi- tása véglegesen hajótörést szenvedett, a lithván, fehérorosz és kis orosz kormányzósá- gok a központi Lengyelország felé gravitál- nak. Önálló Lengyelország azonban csak azon feltétel alatt valószínűsíthető meg, ha a lengyelek ösztönösen lemondanak Posen tar- tományról és a keleti tengerpart vidékéről, a német lakosságu balti tartományról. A lengyelek jövőbeli reményeire nézve nem képzelhető áldásosabb fordulat, mint Posen tartomány németesítése. Oroszország egyre megbízhatóbbá válván, Németországra nézve mindegyre kívánatosabbá fog válni, hogy a rossz szomszéd és Németország közé egy közbeneső állam állítsassék fel, a melyet életképessé kell alkotni. Ezért kívánatos és megengedendő volna, hogy az új Lengyel- ország határa egész a Fekete tengerig ter- jedjen. Ennyi a feltűnő czikknek távirati- lag jelzett veleje. Érdekesnek érdekes fejte- getés, de hogy politikailag komoly alapja alig van: azt — az esetleg német oldalról várható czáfolatok nélkül is — constatalhat- juk. A nagy nehézségek, melyeket Posen megemésztsé Németországnak okoz, bizo- nyosan nem kisebbednének, hanem növe- kednének Lengyelország helyreállításával s hogy a Fekete tengerig hogy kerekítne ki a „Kreuzzeitung” a lengyel tartományo- kat — Galiczia önkényű érthető érintetlen hagyása mellett — arra szintén kíváncsiak lennénk. Az orosz-német hírlapi viszály themái ezzel ismét szaporodtak egyvel; ennél több jelentősége alig van a kalandos helyreállítási tervnek — ez idő szerint.

Különfélék.

— Eljegyzés. Hosszu Ákos kézdívsárhelyi kereskedő eljegyezte Kovács József bájos és szeretetreméltó leányát, Mariska kisasz- szonyt.

— Esküvők. Ifj. Köllő Ignác kir. járás- bírósági aljegyző Csik-Szentmártonon folyó hó 18-án vezette oltárhoz gyergyócsomafalvi Ágoston Ágoston kereskedő és birtokos ked- ves és szép leányát, Annát. — Győ.-szen- miklósi ifj. Ferenczy Balázs nov. 15-én tartja esküvőjét Roth Mihály iparossegyleti elnök kedves leányával, Matilddal.

— Időjárás Háromszéken. A szép, derült, enyhe napokat, melyek mult hóban szép őst igérték, hideg, szeles és esős idők váltották fel. A meteorologiai intézet jóslatai szóról szóra beteljesülnek; nyugatról folytonosan

hőmpölyögnek a nehéz, sötét fellegek, na- pokon át öntve tartalmukat az átázott földre. Mintha csak az ég kárpótolni akarná azt, a mit a nyáron mulasztott. A sok eső hideget hozott magával; még eddig fagy nem volt, de a hőpelyhek az eső között már nem ritkák.

— Halálozás. Gyergyóditrói id. Puskás La- jos 1848–9-beli főhadnagy, borszéki fürdő- bizottsági elnök, folyó hó 15-én kinos szen- vedés után elhunyt.

— A tanítónő sorsa. Ráczkeve közelében, Lőrő község alatt — írja a „B. H.” — e hó 11-én egy női holttestet vetett partra a Duna. Felismerhetetlen volt már akkor az arc, mire rátaláltak, a halott fejéről és felső tes- téről lerá- ták a húst s az izmokata — kóbor kutyák. Összemarcolt ruhája zsebében találtak egy zsebkendőt F. G. betűkkel. Ez és a kutyák által épen hagyott alsó ruhák szolgálták egyedüli útmutatóul. Sok utánjá- rás, tudakozódás után nyomára is akadtak a holttestnek a fővárosban. Tizenkét nappal ezelőtt jelentették a fővárosi rendőrségnek, hogy egy Fuchs Gizella nevű sepsiszent- györgyi származású fiatal tanítónő nyomta- lanul eltűnt Budapestről. A szegény fiatal leány meg akarta szerezni a tanítónői képe- sítést polgári iskolákra is és vizsgálatait letenni jött fel a fővárosba. El volt telve szép reményekkel, azt remélte, hogy ha megszerzi a diplomát, magához veheti s el- tarthatja jövedelméből özvegy édes anyját is, kinek ő volt legfőbb gyámola. A vizsgá- laton azonban — most már másodízben — megbukott s még az nap nyoma veszett. Közvetlenül eltűnése előtt levelet irt Sz.- Ujfaluban lakó nővérének, Fuchs Ilonának, ki szintén tanítónő. Elküldte neki a levélben minden pénzt s azt írta melléje, hogy neki már nincsen szüksége rá, mert ő már boldog lesz, mire e sorok kézhez jutnak. Nővére nem értette meg, mit jelent ez a „boldogság”, most megadta rá a magyarázatot az a holt- test, melyet Ráczkevenél kivetett a Duna. Kitűnt, hogy a szerencsétlen Fuchs Gizella volt az az eléktelenített halott. A fiatal leány a Dunába keresett menedéket a nél- külezések elől, melyeknek oly sok állásnél- küli tanítónő ki van téve a fővárosban. Most ott nyugszik a kis falusi temetőben.

— A pápa jubileuma. XIII. Leo pápa jubi- leuma alkalmából a világ minden részéből érkeznek Rómába a pompásabb-nál-pompá- sabb ajándéktárgyak, melyekből kiállítás rendeznek a vatikánban. Ez ajándékok közt méltó feltűnést fog kelteni a Szent-István- társulat pazar fényű könyvtára, mely hozzá illő remek könyvszekrényben van elhelyezve.

pokláknak vagy mennyországának érez a sze- rint, mint sorsa változik.

A szenvedélyek, mik viharzanak a szí- ven, mily fájdalmasak! Minő fűségesek a képeletek és az őszintén bevallott hibák is mily kedvesek! ...

Ki ne tudna a szellemi élet ezer nyilvánu- lásai közül sok érdekost papírra tenni, me- lyekből ha újabb ismereteket nem is, de kel- lemes perczeket meríthetni!

Egy harmadik faja az írónak a n a l o m- ból ír. Azért is ezeknek munkáját legtöbb- ször elégítik, regények és holmi novellák képezik. Nem egyszer arra is ráadják fejü- ket, hogy levelezenek, hogy ismereteiket ez által értékesítsék. Azonban minden mun- kájukon meglátszik a nagymérvű vontatott- ság, az a valami, mi a dolgozat nymbusát el- veszi. Ha aztán ilyen éber, gondos figyelem mellett a mű ama megérdemelt kitüntetés- ben részesül, hogy egy olvassa csak át, az t. i., a ki írta: nem lehet bámulni.

Ahhoz, hogy valaki írjon; nem elég a toll, papír, idő, alkalom; szükséges még bizonyos szenvedély, inspiráció is, mi az akaratra elevenítőleg hat s a lelket messze ragadja. Addig t. i., hól az észemelkedésének ha nem is tökélye, de tekintélyes magaslatra van, mely magaslatról a közönséges ész szédül és egy másik gyönyörködve tanul.

Vannak olyanok, kik e r e k ből, illetve haszonért írnak. A csinosan vagy csin- talanul teleirt papírt áruba bocsáják, mint valami büvös erejű értékpapírost. A csillogó

élczekek a szellemi szikrákat árucikkékké te- szik, mintha ama boldog idők élnek, midőn ez számunkra biztos existenciát biztosított, de el kell ismernünk, hogy a mai honoráció nagyon is a körülményektől függ.

Különbön praktikus idöket élünk, ma sok mindent lehet értékesíteni, és miért ne le- hetne az irodalmi terméket, a mi minden műveltebb embernek életét eleme és gyak- ran tájékoztatója?

Maguk a klasszikusok sem idegenkedtek ezen eljárástól. Horac bevallotta, hogy ő nem dicsőségért pengeti lantját; szintén Goethe is megörvendett, midőn meghallotta, hogy könyvkiadója az ő művein sokat nyert. Ma is van ennek értelme. Bár elmondhat- juk, hogy az irodalom aranykorát éli, nagy választékban rendelkezik művekkel, melyek a mellett, hogy jutányosak, — de még a mo- dern igények szerinti szülemények is — gaz- dag tartalmi súlylyal bírnak.

Végül az írók ötdik faja h o z tar- toznak azok, kik teljes hivatásból írnak, ki- ken határozottan meglátszik az, hogy a mun- kára nem octroyálja sem hűség, sem érdek, hanem lelkesíti ama nemes intenczió, hogy a társadalomnak s nemzeti életnek szolgál- hassanak. E végett küzdteitől választották a papírt, fegyverül a tollat, hogy mint a szá- zad prófétái, védjék a közjót s irányt mutas- sanak az embereknek.

Ezek a zsurnalisták, az ugynevezett hir- lap-írók, kik a falu rosszai, kiknek végig kell hallgatni az ebek ugatásait, s ha a szeren-

csés akció megtörtént, még az „ámen”-t is rá kell szánniok.

Nem egyszer lesznek martyrok. Miért? Azért, mert:

Multba tekintve regél, jósol előre hiven;

mert lelkesítnek, buzdítanak, javítanak és a legfigyelmesebb módon gyönyörködve tani- tanak. Elmondhatni, hogy ez a legkénye- sebb, legművészibb élet; mégis kinek van nagyobb alkama a türelem tudományából kiképezni magát, mint épen a hírlapírónak? — Bár csak elveszne mind, a mennyi új- ság-író van! — mondta valaki.

— Igen, de akkor kit rágalmaznánk?! — volt a becsületes válasz.

Pedig szóljunk a dologhoz. Nem úgy, mint Pepi néni, ki a szemérmes Juliskát annyira eldicsérte, hogy később nem ismerte fel ma- gát, — hanem directe, melyet az igazság nyelvének neveznek.

Ki egy újságíró?

Jó lélek, kit az igazság, a haza és ember- ség iránti szeretet mindenek fölé emel, tűn- dőklővé tesz.

Önfeláldozó munkájában százakat fölemel addig, mig maga a porban marad. Minden- nek kell lennie, és ismernie kell az életet úgy, hogy midőn asztalához ült, egy kész lexicon legyen.

Annyi ügyet szolgál, a hány a politikai és társadalmi életben előfordul; mégis gyön- géd udvariassággal vesz körül mindenkit, habár tisztán tudja, hogy nem számíthat senkire.

Ezek mellett még arra van utalva, hogy egész nap edzze magát, ideges munkájára gon- doljon. Ugy kell élnie, mint a troubadou- roknak; bár ő tartja szellemmel a közönsé- get, de bizonytalan jövőjére gondolnia nem szabad.

Mindig várakozó állásban van, s ha szó- litja a köző, összes erejéből törekszik annak előmozdítására.

Pályáját bizonytalanságok, izgalmak kö- zött is szereti, mintha hozzá volna nőve; pedig ő csak ihletett prófétája a kornak, kit lelke hajlamai szüntelen arra instigálnak, hogy addig hasson és alkosson, mig a társa- dalom, a haza fényre derül.

És mégis ... Rut hálátlanság, a mi meg- érdemlené, hogy az én egykori morális pro- fesszorom carentiája, a közvélemény pfujér- demjele által tüntetessék ki ...

Kérdezhetné valaki, hogy kik képezik ama józan, komoly elemet, kik a sajtó emberei iránt a contra dico dobot ütök? Azok, kik villany-lokomotivon haladnak hátrafelé, kik fogyasztásaikat legkevésbé sem képesek ellensúlyozni. Egyedüli, a mivel bírnak, a közönséges ész, a köznapis szokás, miért is arra vannak utalva, hogy csendben, isme- retlen homályban éljenek.

Műveltségük nem terjed túl az alsóbb igényeken, judiciumuk nem elég fejlett; azért az ítélet sem lehet más, mint ösztön- szerű, mint határozott tévely, melylyel ren- desen csillogni szoktak.

Különbön ezen épen úgy nem lehet bá-

A szekrény renaissance-stílusban készült. Felső részének díszítménye nemes ízlésű motívumokban bővelkedik. Legfeljebb Magyarországon csimere van, ez alatt egy világos dekoratív szalag, mely a dedikációt tartalmazó felírást tartja. A szekrény felső része jóni és dóri oszlopokon nyugszik, a fülkéket, melyekben a könyvek állnak, díszes menander-szalagok veszik körül. Közepén egy kiszőkellő rész van, melyet üvegütkör-lapok fűdnek. Az alsó rész a felső test hármastagolásával három mezőre van osztva, melynek közepét a társulat kemény fából kivájt színes csimere ékíti. A szekrényben együtt vannak a Szent-István-társulatnak 1842-től maig megjelent összes kiadványai. A tudomány minden ága, a társadalmi műveltség minden faja képviselve van itt. A külső kiállítás megannyi mintáját szolgáltatja a könyvtőzetségnek és díszítő művészetnek. Különösen kiváló a »Szentírás«, a »Codex graecus« és a »Magyar Szent Erzsébet legendája«, mely utóbbi másodpéldánya ama műnek, melyet a társulat az 1867-iki koronázás alkalmával Erzsébet királynénak ajánlott. A könyvtárlak is renaissance-stílusban készült, de a nemzeti szín és ennek kombinációi felhasználásával. A díszes könyvtár minden részében hazai készítmény, budapesti műlakatos- s könyvkötő-munka. — Mint Kolozsvárról írják, a pápa ötven éves jubileuma alkalmából a kath. egyházközösség üdvözlő feliratot fog küldeni, melyet az összes erdélyrészi egyházközösség feladataival együtt Lőnhart püspök vezetése alatt küldöttség fog átnyújtani.

— **Külföldi ösztöndíjak.** Trefort Ágost vall. és közokt. miniszter elhatározta, hogy két 2000 frtos évi ösztöndíjat alapít oly tanárjelöltek számára, kik a francia nyelv és irodalmat választották tantárgyukul. Azok, a kik az ösztöndíjat elnyerik, kötelesek azzal egy évig Franciaországban időzni és ott a francia nyelvet alaposan tanulni. Idővel aztán csakis olyanok fognak a francia nyelv tanítására a reáliskolákban alkalmaztatni, a kik Franciaországban alaposan, szóban és írásban, sajátították el a nyelvet és így ez intézkedés által megszűnik az a furcsaság, hogy a francia nyelv tanára ne tudjon francziául beszélni.

RÖVID HIREK.

Ausztriában a jövő évben készülnek megünnepelni I. Ferenc József őfelségének 40 éves uralkodását. — **Rudolf** trónörökösét a hó 28-ra várják Máramarosba medvevadászatra. — **Köszönetet** mondott a vall. és közokt. min. Bugyis András főesperes, ungvári plebánosnak, a ki Palócson kisdédóvadt és el. leányiskolát alapított, saját költségén díszes isk-

mulni, mint a szilágysági szocialisták gépjén, melynek, kérem alásan, akár éhes, akár nem, mindig azt a rokonszenves nótát kell fújni: iá!

Ezekről el lehetne mondani azt, mi az agglényeket jellemzi, t. i. hogy nem látnak fényt, csak árnyat, nem látják a rózsaszírmait, csupán töviseit, azért övék a kivétel, de nem az általánosság.

No, de tegyük egy kérdést; jobban beszél a tény mindennél.

— Valóban a sajtó férfiai nagy szolgálatot tesznek a hazának — szóltam egyszer ismerősök között.

— Igen, ezek a nép bolonditói, kik mindent összeírják — válaszol meglehetősen rövidséggel X., ki hanyag külsejére meglepő nyugodtságot tudott erőszakolni.

— De azt hiszem, igazam van, s azért egy zszurnalista nem is lehet más, mint tisztelőnek tárgya!

— Az nem áll — volt a válasz.

— Minő jó, — folytattam tovább — ha a népnek jogai és érdekei felett van, a ki saszemekkel örködik, és a hírlapíró bátran lépika küzdőterre ezekért, törekvéseit rendszeresen koronázza.

— Igaz, úgy kellene lenni, de a hírlap-irodalom semmi más, mint schwindlerei; az írók készületlenek, iránytalanok.

— Meg van ön erről győződve?

— Igen is meg vagyok.

— Minő lapokat olvas?

épületet emeltetett s az iskola fentartására 20,000 frt alapítványt tett. — **Olasz** lapok írják, hogy az olasz hadügyminiszternél nem rég egy női küldöttség járt azzal az ajánlattal, hogy női lovasezredet alakítsanak, mely részt venne az abissíniai hadjáratban. A miniszter az ajánlatot igen regényesnek találta és nem fogadta el. — **Halottrabló.** Corbes belgiumi városban a sirásó kirabolta a sírokat a halottakon levő ruháért és fehérneműekért. Gaztettét éveken át folytatta s csak most jöttek nyomára. — **Aachenben** 1762. óta mint ritka szép meteorikövet őriztek egy 3300 kg. súlyú vasdarabot, s most kiderült, hogy az egy közönséges vastömb. — **A nagyváradi** jogász-ifjuság országos mozgalmat akar indítani az aradi vértanúk sírját körülvevő térmegvétele és annak csinos parkká leendő átalakítása tárgyában. — **Hummel,** a híres zeneszerző emléksobrát vasárnap leplezték le szülővárosában, Pozsonyban. — **A segesvári** Petőfi-emlék jávára eddig 561 frt 36 kr és egy drb ezüsthasznas folyt be. — **Ausztria** költségvetése a jövő évre 21,243,917 frt deficitet tüntet fel. — **Leégett** a tébolyda Newburgban (Ohio állam) s 12 örvült lelte ott halálát. — **Kolozsvárt** az odaváló tanítótösvület a párbajban meghalt Várady Károly tanfelügyelő emléket kegyelestes ünnepélylyel üli meg a hó 25-én. Ekkor leplezik le a közadakozásból Várady sírjánál emelt emlékoszlopot. — **A budapesti** nemzeti színházban pénteken adták először ifj. Dumas új színművét: a „Francillon“-t. A kritika elítéli a darabot erkölestelen irányja miatt. — **Üdvös határozatokat** hozott a pozsonyi Toldy-kör. A hazafias kör a jövő télen az ottani idegen ajkúak részére magyar nyelvű tanfolyamot nyit. Továbbá vasárnapi felolvasások, irodalmi emlékünnepélyek tartását határozta el. — **A pápát** a római népsíkolák alsóbb osztályainak növendékei közösen egy pár selem harisnyával fogják megajándékozni jubileuma alkalmából. A harisnyán mindenik leány anyu ti fog lekötöni, a hány éves. — **A braziliai császár** egy francia tudományos lap kiadójának felszólítására megígérte, hogy a szokásos tiszteletdíj mellett a lapnak dolgozó-társa lesz. A tiszteletdíjat egy létesítendő braziliai árvaháznak szánta. — **Prágában** a napokban egy jószágigazgató nevére levél érkezett, mely a felbontásokról felrobbant. Az asszony, ki a levelet felbontotta, és egy gyermek megsebesült. — **Londonban** a hölgyek elhatározták, hogy a kis madarak tollait egyenlő sem kalapokra, sem öltözöttekre nem alkalmazzák. Ezzel remélhetőleg vége lesz a szegény kis énekesek kegyetlen üldözésének. — **Kassán** egy baka a ruhából egy sípkát lopott, s mikor a lopásra rájöttek, a büntetéstől való félelemből hasba lötte magát. — **Rómában** egy kétemeletes ház, melyet a csatorna-építésnél aláaknáztak, a Tiberisbe dőlt. — **Rendszerez** csalást követett el évek óta egy országos nevű petroleum-finomító részvénytársaság. A csaló társaság a hordóknak dupla feneket csináltatott s ily módon minden hordó után megtakarított bizonyos mennyiségű petroleumot. A vizsgálat megindított. — **A budapesti népszínház** fenállása, vagyis 12 év óta 4247 előadást tartottak. A népszínművek közül legtöbbször

— Nem olvasok én semmilyen! — volt az emelkedett válasz.

No érttem, — gondoltam magamban — tisztában vagyunk.

Gyorsan távoztam . . . s aztán felnéztem a csillagos égre, hol az örök Isten lakik, ki az embereknek észt és bölcsességet adott . . .

Kitűnt végül, hogy ez egy nagyon is közönséges poltrón, ki előtt még a legközönségesebb dolgok is görögül vannak írva. Szavai az igazságnak, helyességnek látszatával sem bírnak; a mit tud, az nem más, mint malicziával felelőszentet „gondolom“. Szóval szerencsétlen ellenzékiek hajlamu, kinek minden mozdulata egy elparlagosodott, iriggyé vált léleknek nyilvánulását hozza felszínre.

Ez a zszurnalista élete, mi nagyban különbözik a többi írókéttől. Mert a mig ezek mi velük a népet, a tudomány fegyverével újabb és újabb világot fedeznek föl, melyet eddig nem ismert az ész: a hírlapíró bevezeti az embert a megnyílt új világba, pontról pontra ismerteti azt, életirányt nyújt s minden időben lángoszlopként világít előtte.

A toll hatalmához tehát a képesebb elemet többféle ok köti: hiuság, dicsvágy, haszon, érdek és valódi hivatás. Mindenik esetben munkálkodása haszonnal jár, mert a közjó emelését irányozza, miért is megérdemli, hogy a közből kellemetlenség mellett legalább egy véka elismerésre számíthasson.

Fejér Ignác.

adatott a „Falu rosszsa“ (105-ször), az ope-
rettek közül a „Kornevillei harangok“ (151-
szer). A látványosságok közül az „Ördög pi-
rulái“ (190-szer). — **Borbély-champion.** Angliá-
ban egy borbély fogadás következtében 59
perc és 53 másodperc, tehát alig egy óra
alatt 77 embert borotvált meg. Ezek közül
az utolsó negyedóra 23 esett. — **Afri-
kában** legutóbb egy Luigi Robechi nevű olasz
mérnöknek sikerült behatolni a Szaharán
fekvő Ammon oázba, mi eddig csak három
európainak sikerült.

Közigazdaság.

A hadsereg élelmezése és a gazda- közönség.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesü-
letek legtöbbii nagygyűlése egyebek között
ama kérdéssel is foglalkozott, miként lehetne
eszközölni, hogy a hadseregnek szükségletei
mezőgazdasági terményekben közvetlenül
a gazdaközönségtől szereztesse a ter-
melvényt megdrágító közvetítők mellözésé-
vel. A nagygyűlés, e tárgyban hozott hatá-
rozata folytán, végrehajtó bizottsága útján
felterjesztést intézett a miniszterelnök ur-
hoz, a melyben azt kérelmezte, hogy hiva-
sék össze szaktanácskozmány, melyben a
cs. és kir. közös és a kir. honvédhadsereg
közgei és a gazdaközönség képviselői, köl-
csönös eszmecsere után, egymás állaspont-
ját a fenforgó kérdésben összeegyeztetni
törekednének. — **E felterjesztésre** Tisza
Kálmán miniszterelnök ur, folyó évi augusztus
hó 14-én, Dessewffy Aurél grófhoz, mint
a végrehajtó bizottság elnökéhez intézett
válaszában tudatta, hogy a felterjesztésben
felhozottakat a maga részéről is teljesen
osztván, az ügynek szaktanácskozmány ut-
ján leendő megbeszélését a gazdak ohajához
képest maga is szükségesnek tartja és e
végre a szükséges intézkedések megtételét
elrendelte.

A kormány tehát teljesítvén a gazdasági
egyesületek nagygyűlésének kívánságát, a
szaktanácskozmány folyó hó 11. és 12-én
tartott meg a földművelési miniszterium
palotájában.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesü-
letek nagygyűlésének azon kívánalmait: a)
hogy az önkezelésre történt bevásárlásokra
vonatkozó ajánlati tárgyalások kihirdeté-
seiben legyen kitüntetve az, hogy részletekre
is lehet ajánlatot tenni; b) hogy az adagszám
kitüntetése mellett közhírré tévessék az is,
hogy körülbelől minő mennyiséget tesz ki a
rendes évi szükséglet, különös tekintettel a
lótápra; c) hogy a bérleti vállalkozás útján
beszerzendő szükségletre vonatkozó hirt-
etésben a meghatározott szállítási, illetőleg
beszolgáltatási határidő közöltessék, vala-
mint az „összetes“ (complexive) ajánlat fo-
galma is feltüntetessék; d) hogy a hadügyi
miniszterium egy a törvényhatóságokhoz,
mint a gazdasági egyletekhez küldje meg a
feltételi füzeteket és hogy a hirdetésekben
tüntettessék ki, hogy ezen füzetek bárki ál-
tal is hol és mennyiért kaphatók; e) hogy a
közös hadügyminiszterium, mielőtt megál-
lapítottatott az összes önkezelési szükséglet,
közölje a cikkek és élelmezési kerületek
kitüntetése mellett a törvényhatóságok és
gazdasági egyletekkel azt, hogy saját keze-
lési szükséglete az egész monarchia összes
élelmezési kerületeiben és az egyes élelme-
zési raktárak számára mekkorára; f) hogy az
átvételezés ideje hosszabbíttassék meg a
lótápra vonatkozólag; hogy engedtes-
sék meg, hogy a kötendő szerződésekben a
tőzsdebírószágon kívül a választott szakértői
bírószág kiköthetése felvételtesse; g) hogy
a feltételi füzetek helyesbítése a közös had-
ügy-miniszterium által a honvédelmi minis-
teriummal egyetértőleg eszközöltessék; — a
cs. és kir. közös hadügyi, illetőleg a m. kir.
honvédelmi miniszterium képviselői „ad re-
ferendum“ vették.

A káposztafélék télre való eltevése. A ká-
posztát és kelt télre rendszeren pinczében
beföldelni szokták. Minthogy azonban a fö-
zelék-félék itt, mint a tapasztalás bizonyítja,
csakhamar többé-kevésbé megsárgulnak és
rothadni kezdenek, több vidéken már évek
óta nem a pinczében, hanem a szabadban
földelik el, még pedig igen jó eredménnyel.

E czélból a konyhakertben, vagy ha a ter-
mes künn a földeken történik, ott 50—90
cm. mély és tetszés szerinti széles és hosszú
vermeket ásnak, a földet mindkét szélére
hányva. Ha az illető helynek általában száraz,
ugy nem kell a verem fenekére száraz anya-
got rakni; de ha nedves, abban az esetben
szalmát vagy száraz falevelet teritenek a
verem fenekére, hogy ne érintkezzenek köz-
vetlenül a nedves földdel. Az így elkészít-
ett verembe a káposztát és kelt úgy rakják
sűrűn egymás mellé, hogy a fejek lefelé, a
gyökerek pedig felfelé legyenek. Előbb azon-
ban jól megtisztítják s a sárga leveleket le-
szedik róla. A beföldelés annál jobban sike-
rül, minél szebb az idő a bevermeléskor. Mi-
dön az időjárás jobbra fordul, előbb földdel
takarjuk be a káposztát könnyebb, később a
nagyobb hideg ellen vastagabb földréteggel.
Különben föld helyett szalmával vagy fale-
vével is megvédhetjük a fagy ellen. Ennek
a bevermelési módnak még az az előnye is
van, hogy a bevermelt főzelékfélék köny-
nyebben hozzáférhetők alatta, mint a föld
alatt.

Apróságok.

A kolerás világban.

Egy tönkrement báró az ablakon kereszt-
től észreveszi, hogy a végrehajtó közelit.
Gyorsan feltalálja magát és rákiált az ina-
sára:

— János, bocsásd be ezt az urat. Ő lesz
bizonyára az orvos, a kit ide hívtunk a
kolerában fekvő feleségemhez.

A végrehajtó örült gyorsasággal állott
odább.

Az öszinte program.

Ujságot olvasott a zsidó választások ide-
jén. Jón a jegyző.

— Ejnye Salamon, de nagy politikus lett.
Talán csak nem akar követ lenni?

— Miért ne? Sok honatya van, a ki any-
nyit sem ért a politikához, mint én.

— Aztán ha úgy véletlenségből megvá-
lasztanak, melyik párthoz szegődnek?

— Nü . . . hát ahhoz, a melyik megvá-
lasztana.

Ez is elismerés.

Toldy István, az elhunyt jeles színműíró,
bírálatában egyszer nagyon lefordott egy
fiatal színészt, a miért az sértve érezte ma-
gát s elküldte hozzá segédeit.

Toldy István ezeknek kijelenté, hogy nem
volt szándéka a fiatal színészt becsületében
sérteni s csupán mint színészt bírálta meg.
S ezt a következő nyilatkozatban fejezte ki:

„Viharfi ur épen olyan derék ember, mint
a milyen rossz színész. Viharfi ur tehát a
legderékabb ember a világban.“

Egyforma keresetforrás.

— Már, tek. törvényszék, — mondja vád-
beszédében az ügyész — sulyosbító körü-
ménynek veendő az is, hogy a vádlott bün-
tetkekből él . . .

— Hát a tek. ügyész ur miből él? — vág
közbe szemtelen mosolyal a vádlott.

Hathatós izzasztó-szer.

Tanár: Ha pedig az imént felsorolt
izzasztó-szerek hatás nélkül maradnának,
mit fog ön akkor tenni?

Orvosnövendék: Akkor . . . akkor
a betegemet ide küldöm a rigorózumra,

132-ik közlemény

a háromszék megyei „Erzsébet“ árvaleány-
nevelő intézet javára S.-Sztyeggy város lakosai
által tett szíves adakozásokról.

Darabos Ferenc 1 liter paszuly, Benke
István 20 kr, Móricz József 10 kr, Kovács
Albert 1 kr, N. N. 10 kr, Izsák Lajos 10 kr,
Bedő Gábor 1 lit. törökbuza, 3 lit. paszuly,
N. N. lit. paszuly, E. B. 10 kr, Dr. Szász
Istvánné 2 lit. törökbuza, N. N. 20 kr, N. N.
20 kr, N. N. 20 kr, Künle József ügy-
véd 1 frt, Goldstein Jakab 20 kr, Deák
Zsigmond 20 kr, Serester Dávid 4 kr, Szilá-
gyi György 10 kr, Mózes Jánosné 2 lit. pa-
szuly, Kozma János 1 lit. paszuly, Antal
Dániel 1 lit, rozsa, Gál László 1 lit. rozsa, N.
N. 10 kr, Serester Sámuel 4 kr, N. N. 1 lit.
törökbuza, 6 lit. paszuly, Gyárfás Sándor
1 lit, paszuly, Király István 2 lit. paszuly,
Kuti János 1 lit. paszuly, Fejér Árpád 2 lit.
paszuly, Ritter Erzsé 10 kr, Holdosi István.
1 lit. paszuly, Gáér János 1 lit. paszuly,
Bálint János 1 l. paszuly, Révay Biri 20 kr,
B. N. 15 kr, N. R. 15 kr, Gábor Károly 10

